

del Palau d'Anglesola e de *Cidamont*» (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* i, 11; *BABL* xii, 124).

ETIM. Aràbiga, com ho fa esperar tota la història i el «paisatge toponímic» de la rodalia (com ja s'admet en *E.T.C.* i, 266). I probablement del NP d'algun senyor sarraí: car és ben semblant que estigui integrat també amb l'aràbic *sidi* 'missenyor' (àr. cl.: *sāy-yidi*), combinat amb *Ḥammūn* (o '*Amūn*?). Aquesta forma combinada consta, en efecte, com nom d'un «Vincenti cognomento *Citiamone*» en una font bilíngüe romano-aràbiga [d'on?], citada per Mz.Pi. (*Orig.*, 477, § 94.6), que ho treu de Gómez Moreno (*Iglesia Mozárabe*, 108-115).

En efecte, un *Ibn-Amun* ens consta com el nom d'un potentat sarraí de Balaguer: 1084: «(terra) qui est de *Avinamonis*» (Sanahuja, *Ci. de Balaguer*, p. 207) o bé *Avinamon* (ibid., p. 124) i contret com *Avimoni* en docs. posteriors (ibid.). El NP *Ḥammūni* consta com usual a Algèria (GGAlg.), i encara que no li trobem una arrel *hmn* (ni *hmy* té cap formació anàloga), hi ha de tota manera la fecundíssima arrel *hmm*, d'on el NP *Ḥammūm*, ben testificat, tant a Aràbia, com a Algèria (Hess, 19; GGAlg., que també registra *Ḥammūmi*). I és ben sabut que l'ar. vg. tagarí pron. -n en lloc de -m final (*EntreDL* III, 104).

Tenim dret a suposar, per tant, que *Sidamon* seria *dār S(ayy)idi Ḥammūni* 'mas o propietat de S. H.': combinació que trobem sencera en les mencions de 1279 i 1280; i amb omissió, en les altres, del terme genèric *dār*. També s'hauria pogut pensar en el NP '*Amūn*, de l'arrel '*mn* ('*amīn* 'fidel, lleial'; '*amān* 'perdó'), que també, almenys a Egipte, ha format bastants NPP ('*Amāna* f., '*Amīna*, '*Amna*, '*Amīna*: Littmann, 83).

Però és preferible atènyer-se a l'altre, que tenim més documentat, tant en la fase aràbiga, com romànica. Un *S(ay)idi 'Amna* com aqueixos altres, pot ser l'ètimon d'un parònim *Cidama* d'un document de 1196: que en tot cas no es pot confondre amb *Sidamon* i no sabem si és a la Noguera (no lluny de Balaguer) o bé en el Berguedà: «castrum de *Portella* cum omni alio honore de *Berchitano*, et cavalleries totes de *Cidama* et mansum de Cilice» (MiretS., *TemplH.*, 31): ha parlat de molts llocs de Segarra i fins de Calonge i Solsona, i sembla que aquí passi a parlar del Berguedà.

En efecte, d'una banda, hi ha La *Portella* uns 20 k. SO. de Balaguer; i, per altra part, el Santuari de La *Portella*, 8 k. E. de Berga, paratge on no esperem gaire toponímia aràbiga; però qui sap si aquesta *Cidama* i el nostre *Cidamon* venien del missenyor *Ḥammun*, pare de l'*Ibn Amon* de Balaguer? Quedi la decisió a càrrec dels historiadors locals.

¹ Copiat correctament en la de 1280 i amb una err. *Daycidamont*, en la de 1279, ben explicable perquè el copista ho devia entendre com «d'a(i)cí damunt»; però és clar que a tort ho pendríem seriosament com etim. real, com hi sembla disposat l'*AlcM*.

Sidavi, *Beni~*, V. *Sedavi* *Sidillà*, V. *Seillà*

SIERN

Coll de *Siern*, a la carena del Pirineu, entre les valls de Camprodon i de Prats de Molló, és entre el Puig de Costabona i Coll Pregon, previ a aquest (que és el que porta d'Espinabell a Prats); el de *Siern* porta a la vall de Perafeu i La Grevodella; hi vaig passar el 1928 (exc. 147). Nom confirmat per un grup de muntanyencs de Camprodon i Beget (1991); el nom figura igual en la guia de CATorras i en *IGC*. Mentre que els mapes francesos posen *Sizern* (?), que potser, doncs, fóra variant en ús vallespirenc?

2) «*Riera de Siern*: baixa de Gurb i desemboca part avall de la Bola» (GGC, p. 40). Dada ben dubtosa, perquè La Bola (millor *La Vola*) és lluny, al NE. i a l'altra banda del Ter. Potser «La Bola» és err. per *La Gleva*, que és prop de Gurb; però hi ha nova errada: *Liern*, a la p. 42 i als índexs alfabètics del volum.

Sobretot si es confirma la variant *Sizern*, pot venir del NP germ. *Sisigernus*, que consta com el d'un abat d'Alaó a. 863 (Abadal, *P. i R.*, 57); i és nom compost d'elements productius entre els d'aquesta família: Förstemann registra 30 noms en *SIS-* i 20 en *-GERN*. La *-s* perduda en part, per dissimilació, com en *enc(i)sam*.

Altres etim. en què havia pensat jo, i rebutjat per manca de fonament: un ll. **SECERNIUM* no sols seria postulat arbitrari perquè el matís de *secernere* no és separar sinó posar a part, triar. *Sisirnes* pells amb què es vestrien els balears pre-romans segons Piferer (*Recuerdos y Bellezas de Esp.* II, p. 9).

Sieto, V. *Set* *Siguelar*, V. *Segalar* *Sili* (*Benis~*), *Silim*, V. *Salem* *Sill*, V. *Sell*

SILLA

Poble valencià una desena de k. al S. de València, prop de la costa NO. de l'Albufera.

PRON.: *sila* a Carlet, Catadau i Alcúdia, amb gentilici *silleros*, J. G. M. 1935; i en les enqs. de 1962, entre elles a Silla (xxxI, 8-15). Dita pop.: «paréixer la *Carxoja* de *Silla*»: ho diuen a València de les coses complicades i estrafolàries, al·ludint a una espècie de capoll gegantí de fusta que davalla de dalt la porta de l'església (SGuarner, *Pobles Val. parlen* III, 115), amb la qual fan certa cerimònia durant la professó del 6 d'agost (SSiv., *Nom.*, 389).

MENCIONS ANT. Ja en la Cròn. de Jaume I; primer en parlar de la retirada després de la incursió fins a Cullera, prèvia al setge de València: «anam-nosen denant *Cilla*, e albergam aquí: per ço con hi havia bona asina de lenya e de prats --- e l Maestre del Espital ---» (§ 196, Ag. 241.2; i, en emprendre el setge «--- enviam a *Cilla*, ab un fenevol nostre, dos richs homens --- e --- combateren-la bé per 7 dies; e a cap d'èls, --- reteren-se, e axí haguérem *Ciylla*» (§ 263, Ag. 303.12 i 17). I en el *Rept.*, el 4-II-1239 dóna a «Hospitali St. Joannis, alqueria de Alcudia juxta *Cillam* et Albuferam» (Bof., 376); 1233: *Cilla* (Huici I, 193);